

СИЛАБУС
з дисципліни «Соціальна філософія»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – **Кобелева Даля Леонідівна** к.філос.н., старший викладач ЗВО кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін (<http://new.khntusg.com.ua/staff/kobelieva-dalja-leonidivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Історія туризму», «Країнознавство», «Історія української державності», «Географія туризму».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Психологія», «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО», «Краєзнавчо-туристична діяльність», «Спеціалізований туризм», «Туристичні послуги та турагентська діяльність», «Музеєзнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток», «Інновінг в туризмі», «Рекреаційні комплекси України та світу, курортна справа», «Міжнародний туризм та міжетнічні комунікації», «Теорія і методика проектування турпродукту», «Сільський зелений туризм», «Історія міжнародних відносин та зовнішня політика України», «Етнографія», «Медичний туризм і курортна справа», «Психологія ділового спілкування», «Медіафілософія», «Політологія», «Заповідна справа», «Україна в Європі і світі», «Комунікативні технології в бізнесі», «Історико-архітектурні центри світу», «Психологія туризму та конфліктологія», «Кулінарна етнологія та гастротуризм», «Гендерні аспекти в туризмі», «Релігієзнавство, релігійний туризм та паломництво», «Рекрутинг, навчання та розвиток персоналу», «Туроперейтинг», «Філософія туризму», «Психологія стресу», «Основи риторики та ділові комунікації в туризмі», «Освітній туризм та освітня мобільність».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

З початку зародження наукового пізнання людство цікавило питання «Що таке суспільство?». Осмислюючи світ, люди прагнули зрозуміти мету і зміст свого існування, відповісти на питання, що таке суспільство, чому відбуваються зміни, яка роль людини в цьому. Соціальна філософія дає загальне уявлення про суспільство як цілісну систему, яке далі конкретизується в низці інших аспектів його дослідження соціально-гуманітарними науками.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- предмет та специфіку суспільствознавства;
- основні концепції соціальної філософії, історію її становлення;
- категорії соціальної філософії;
- головні методологічні принципи соціальної філософії;
- сучасні соціально-філософські теорії.

вміти:

- орієнтуватися у програмовому змісті кожної теми;
- опрацьовуючи тематичну літературу, самостійно збагачувати свій науковий та творчий потенціал;
- застосовувати прогресивні та раціонально виважені методи оволодіння знаннями;
- орієнтуватись у науковій та періодичній соціально-філософській літературі із актуальних проблем, відбирати з цієї інформації найголовніше, вміти систематизувати її;
- застосувати отримані теоретичні знання при проведенні наукового дослідження;
- робити висновки і узагальнення з конкретних теоретичних питань.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладання дисципліни «Соціальна філософія» є знайомство студентів із розмаїттям суспільних процесів, фактів, явищ, подій, світоглядних чинників і мотивів людської діяльності; з'ясувати, як суспільство породжує людські інтереси, формує соціальні ідеали, утворює різноманітні системи соціальних цінностей і взаємодії.

Предметом вивчення дисципліни «Соціальна філософія» є суспільство, розглянуте в межах філософської науки.

Завдання дисципліни полягає у:

- формуванні теоретичний образ світу, який базується на сучасних соціально-філософських підходах;
- ознайомленні з понятійно-категоріальним апаратом та основними дефініціями соціальної філософії;
- формуванні навички використання законів та категорій соціальної філософії для фундаменталізації професійних знань, подальшого розвитку творчого мислення.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень «Соціальної філософії», а також формування здатностей:

- до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- проведення досліджень на відповідному рівні;
- генерувати нові ідеї (креативність);
- обґрунтовані знання актуальних проблем та основних напрямів соціальної філософії;
- навички критичного аналізу та інтерпретацій текстів.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть застосовувати прогресивні та раціонально виважені методи оволодіння знаннями; орієнтуватись у науковій та періодичній соціально-філософській літературі із актуальних проблем дисципліни, відбирати з цієї інформації найголовніше, вміти систематизувати її; застосувати отримані теоретичні знання при проведенні наукового дослідження; робити висновки і узагальнення з конкретних теоретичних питань.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Предмет, завдання і становлення «Соціальної філософії»

Лекції:

- Тема 1. Предметне поле соціальної філософії
- Тема 2. Основні поняття та категорії соціальної філософії
- Тема 3. Видатні філософи: історична еволюція ідей
- Тема 4. Загальна концепція історії соціальної філософії
- Тема 5. Соціальна філософія античного світу
- Тема 6. Соціальна філософія і теологія
- Тема 7. Нові часи: державотворча спрямованість соціальної філософії
- Тема 8. Універсальна модель соціального: німецька класика
- Тема 9. Діалог на зламі століть: множинність соціально-філософського знання

Практичні заняття:

- Тема 1. Головні методологічні принципи соціальної філософії
- Тема 2. Основні сфери суспільного життя
- Тема 3. Видатні філософи: соціально-філософські концепції
- Тема 4. Парадигмальна гіпотеза еволюції соціально-філософського знання
- Тема 5. Соціальна філософія Платона та Аристотеля
- Тема 6. Соціальна філософія як складова світової гуманістичної культури
- Тема 7. Соціально-філософські надбання та прорахунки Нового часу
- Тема 8. Соціальна філософія марксизму-ленінізму: пошуки і глухі кути теорії та практики
- Тема 9. Філософські пошуки українських мислителів

Змістовий модуль 2. «Теорія та методологія сучасної соціальної філософії»

Лекції:

- Тема 10. Природні засади життя людини і суспільства
- Тема 11. Джерела соціальної динаміки. Конструктивні та динамічні сили науково-технічного прогресу
- Тема 12. Природна сутність людини: походження і буття
- Тема 13. Людина як суб'єкт соціального процесу
- Тема 14. Суспільні відносини
- Тема 15. Регулятивні механізми функціонування та розвитку соціуму

Практичні заняття:

- Тема 10. Природа – виробництво – споживання

Тема 11. Соціальні наслідки та парадокси інформаційно-технологічної революції

Тема 12. Перспективи особистості

Тема 13. Творча діяльність народу як основа суспільного розвитку

Тема 14. Сутність і структура соціально-конфронтаційних процесів

Тема 15. Морально-правова регуляція суспільства

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 30 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 30 % семестрової оцінки; *екзамен* – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>